

עין משפט
נר מצוה

פה א מיי פייצ מהל'
תפלה ה' יצ סמג
עשן יע:
פו ב טו"ע י"ד סימן קמז סקף ה:
א ג מיי פיי"א מהל'
תפלה ה' יד טור
ש"ע ח"י סימן קמג סקף ק:

»»»

מוסף רש"י

ישגלנה. לשון שגל, פלגש, והכחזר כיטלו לשגת ישכנה, ומקוץ סופרים הוא זה (דברים כח ז), קרס, נמח, כלומר כרע יכנסו ונמח, דהיינו לישגתו ולתשתיניה קהל, לא ויכלו מלט משא. הרעי שנקניקס לא ויכל לנסול ונמח (סנהדרין סג), לעגלות בית און. על עגלים שנסת אל, גידור שכן שומרון. ילדגו שומי שומרון, כי אבל עליו עמר. שיעלס מתרבי וילך לו, וכמרי. שהיו טשאין אומ, עליו גיילו. ששמוס על כויד משא שגלה מהס. אלא כבדו: משא ענבותיו ויעי כבדו: ואפי' דלא בעלי מיס כיטלו ואין לסס רעי, משפעי כדו קהל לשון גנלי (סנהדרין סג).

הדרן עלך הקורא עומד

»»»

תורה אור השלם
1. בן אדם הודע את יידישעם את תועבתיה: יחזקאל טו ב
2. ויהי בשבן ישראל בארץ יהודה וילך ראיבן וישכב את בלזה פילגש אביו וישמע ישראל ויהיו בני יעקב שנים עשר: בראשית לה כב
3. ויאמר משה אל אהרן מה עשה לך העם הזה כי הבאת עליך חטאת גדלה: שמות לב כא

4. וירא משה את העם כי פרע הוא כי פרעה אהרן לשמיה: קמיהם:

5. ואמר להם למי ונב התפרק ותתנו לי ואשליכזה קאש ויצא העגל הזה: שמות לב כד

6. ישא יי פניו אליך וישם לך שלום: במדבר ו כו

7. ויהי אחריו בן ואלאבשלוס בן דוד אחות ופה ושמה תמר וזאבהא אמנון בן דוד:

8. אשה תארש ואיש אתר ישכבה בית תבנה ולא תשב בו פרס תשע ולא תחללנה: שמות א יג א

9. יבכה יי בשחין מצרים ובחריס ובגרב ובחריס אשר לא תוכל להקרא: דברים כח כו
10. ויהי קרע גדול בשמרון והנה צרים עליה עד דהיות ראש חמור בשמנים כסף ורבע הקב דביונים בחמשה כסף: מלכים ב ו כה
11. ויאמר אליהם רב שקה העל אנדון אלדך שלחני אנדי לרבר את הדברים האלה הלא על האנשים הישבים על התמה לאכל את צואתם ולשתות את מימי רגליהם עקבים: מלכים ב יח כו
12. ויהיצו את מצבת הקעל ויהיצו את בית הקעל וישמדו למוצאות עד היום: מלכים ב י כו
13. קרע כל קרס נבו ויהי עצביהם לחיה ולבהמה נשאתיכם עמוסות מושא לעקפה: ישעיהו מו א
14. קרסו כרעי יחדיו לא יכלו מלט משא ונפשם בשבי הקלה: ישעיהו מו ב
15. לעגלות בית און גידור שכן שמרון כי אבל עליו עמו ובמריו עליו גילו על כבודו כי גלה מנפה: הושע י ה

ולא מיתרגם. מאי טעמא, משום ישא ה' פניו אליך. וירושלמי לא נקראין ר' בא בעא מר' יוסי מאי טעמא, אמר ליה כח תברכו, לברכה ניתנה ולא לקריאה. תוספתא מעשה דוד בבת שבע לא ניקרין ולא מיתרגמין ותסופר מלמד דברכו. תנו רבנן כל המקראות שכתובים לגניי כגון ישגלנה, קורין אותה ישכבנה. וכגון בעפלים, קורין אותם בטחורים. חריונים, קורין אותם הדביונים. וחרורים, קורין אותם צואתם. ולמחראות, קורין אותן למוצאות. אלו בלשון הקודש הן גניי גדול בלשון הזה, לפיכך משנין אותם שלא להוציא אדם דבר מגונה מפיו. אמר רב נחמן כל ליצנותא אסורה בר מליצנותא דעבודה זרה, [בן]דכתיב כרע כל קרס נבו, וכתיב קרסו כרעו יחדיו וגומ', ר' ינאי אמר מהכא שני' על כבודו כי גלה ממנו, כלומר עמו של עגל מתאבלין והכוזרים שהיו עליו מגילין עכשיו מתעצבין, על כבודו כי גלה, כלומר לקה בכבדו וחלה וגלה הכבד שלו, ניטל כולו, בדרך ליצנות כיון שאינו יכול להועיל ניטל כבדו. שיי למימר לגוי שקליה לעבודה זרה ואנחיה בשת שלך. [ופי שת ותחת], כדכתיב וחשושי שת ערות מצרים ופירשו מוקם השתנא מי גרלים, ובתחת מוקם הצואה. ואמר רב אשי מאן דאשי זמר וכיוצא בו, כמו שמצינו באלישע אחר שהוציאורו אלו הדברים לתרבות רעה, ומפורש בתרגו, וכל שכן דברב שהוא יתר מזו. שרי לבווייה בשיין וגומ'ל. כלומר מי ששמעו רע, מותר לבווחו בן זונה דגירא וגיירתי, ונגלו שוליו ונחמסו עקביו. (ופיר') [נפ"א] בן שפחה בן גוי. בדגרסין בסנהדרין כמן קרינא לרשיעא בר צדיקא, רשיעא בר רשיעא כי האי תנא בו. **[תוספתא]** ר' יהושע בן קרחה אומר וישימם למחראות קורין אותו בכערי מפני שגני לעבודה זרה הוא. הכתוב ליחיד אין מכנין אותו לרבים, כתוב לרבים אין מכנין אותו ליחיד. ר' יהודה אומר המתרגם פסוק בצורתו הרי זה ברא והמוסיף הרי זה מדקדק. פירוש המתרגם ^(א) השם בצורתו בראי והמוסיף עליו וזלתי התרגום שלנו הרי זה מדקדק. תרגמן העומד לפני חכם אינו רשאי לא להוסיף ולא לפחות ולא לשנות אלא אם כן הוא אביו או רבו. **ירושלמי** תפלין מוזהר כי קדם, שמואל אמר מוזהר קודמת שכן נוהגת בשבתות ובימים טובים מה שאין כן בתפליין. רב הונא אמר תפלין קודמין שנהגין במפורשי ימים והולכי מדברות מה שאין כן במוזהר. מתניתין מסייעא לשמואל תפילה שבלת עושין אותה מוזהר מוזהר שבלת אין עושין אותה תפילה, למה שמעלין בקדש ולא מורידין. ‏ הדרן עלך הקורא

^(א) פי' מוק' קדישין דף מ"ט ד"ה המתרגם משי"כ כסס רכינו וז"ל וע"ע בערוך ערך מרגם.

כה:

מה לפנים מה לאחור. פי' ^(א) מה צדק גבולי העולם למזרח ולמערב אי נמי מה היה קודם ששת ימי בראשית ומה יהיה אחר שיכלה העולם: ^(ב) **מעשה** שר' עגל' השני נקרא ולא מתרגם. פירש רש"י שלא יאמרו ממשות היה צו מדקאמר אהרן וילא העגל הזה וקשה דהא צירושלמי פליגי

למורלי ואיכא מנחן דלמר מן ויאמר

עד לשמנה צקמיהס ^(א) (היה) מעשה עגל השני והיינו סיפיה דקרא דוירא משה ולפרש"י לא היה לו לומר אלא עד תחלת הפסוק לכן נראה כדמפרש צירושלמי דהטעם הוי לפי שאין דומה גנאי של יחיד צידור או של צבור בצבור לגנאי של יחיד בצבור ומשום כבודו של אהרן לא ראו למרגם:

הדרן עלך הקורא את המגילה עומד

בני העיר ^(א) הוא' והעם מתפללין בו בתעניות ובמעמדות. לא גרס ובמעמדות שהרי גזי מעמדות לא מצינו רחוב אלא לבית הכנסת היו הולכין כדמניא צפ' כתרל דמענית (דף כו.) כיון

בגבעה נקרא ומתרגם פשיטא מהו דתימא ליחוש לכבודו דבנימין קמ"ל ¹ הודע את ירושלם את תועבותיה נקרא ומתרגם פשיטא לאפוקי מדרבי אליעזר דתנאי ² מעשה באדם אחד שהיה קורא למעלה מרבי אליעזר הודע את ירושלם את תועבותיה אמר לו עד שאתה בודק בתועבות ירושלים צא וברוק בתועבות אמך ברוק אחריו ומצאו בו שמין פסול: ואלו נקרין ולא מתרגמין (רעבד"ן סימן) מעשה ראובן נקרא ולא מתרגם ברבי חנינא בן גמליאל שהלך לכבול והיה קורא חזן הכנסת ² ויהי בשכון ישראל ואמר לו למתורגמן ^(א) (הפסק) אל תתרגם אלא אחרון ושיבחוהו חכמים מעשה עגל השני נקרא ולא מתרגם איזה מעשה עגל השני מן ³ ויאמר משה עד ⁴ וירא משה תניא ר"ש בן אלעזר אומר לעולם יהא אדם זהיר בתשובותיו שמתוך תשובה שהשיבו אהרן למשה פקרו המערערים שנאמר ⁵ ואשליכהו באש ויצא העגל הזה: ברכת כהנים נקרין ולא מתרגמין מ"ט משום דכתיב ⁶ ישא: א' מעשה דוד ואמנון וא' לא נקרין ולא מתרגמין והא אמרת מעשה אמנון ותמר נקרא ומתרגם לא קשיא ^א הא דכתיב ⁷ אמנון בן דוד הא דכתיב אמנון סתמא ת"ר ^(ז) כל המקראות הכתובין בתורה לגנאי קורין אותן לשבח כגון ⁸ ישגלנה ישכבנה ⁹ בעפולים בטחורים ¹⁰ חריונים דביונים ¹¹ לאכול את חוריהם ולשתות את מימיה' שיניהם לאכול את צואתם ולשתות את מימי רגליהם ¹² למחראות למוצאות ר' יהושע בן קרחה אומר למחראות כשמן מפני שהוא גנאי לעבודת כוכבים ¹ אמר רב נחמן כל ליצנותא אסירא יבר מליצנותא דעבודת כוכבים דשריא דכתיב ¹³ כרע כל קרס נבו וכתיב ¹⁴ קרסו כרעו יחדיו לא יכלו מלט משא וגו' ר' ינאי אמר מהכא ¹⁵ לעגלות בית און גידור שכן שומרון כי אבל עליו עמו וכמרו עליו יגילו על כבודו כי גלה ממנו ולא תקרי כבודו אמר רב הונא בר מנוח משמיה דרב אחא בריה דרב איקא שרי ליה לבר ישראל למימר ליה לעובד כוכבים שקליה לעבודת כוכבים ואנחיה בשין תיו שלו אמר רב אשי האי מאן דסנאי שומעניה שרי ליה לבווייה בגימ'ל ושיין' האי מאן דשפיר שומעניה שרי לשבוחיה ומאן דשבחיה ¹ ינחוהו לו ברכות על ראשו:

הדרן עלך הקורא את המגילה עומד

בני העיר שמכרו רחובה של עיר
לוקחין ברמיו בית הכנסת
יבית הכנסת לוקחין תיבה תיבה לוקחין מטפחות מטפחות
יביתו

הקורא עומד פרק שלישי מגילה

קמ"ל שצחו הוא. שצח הוא ליהודה הקרייה: **דלודי**. שהודה ^(א) ממטאול: **מאכבה**. של צרכות: **ומיראס**. של קללות. ואין לזן לשמים: **פייגי דעסייכו**. יחלוש דעמן כשישמעו שיהו נעשקין ויאמרו טוב ליהנות מן העולם הזה בכל לכינוו הואיל וסופנו ליענש: **אל ספרגס**

אלא אחרון. ויהיו צני יעקב שנים עשר. והפסוק הזה נפסק בדפסוק פרשה לכן קוריו אחרון כאליו הוא פסוק לעלמו: **מן ויאמר משה אל אהרן**. מה עשה לך העם הזה ^(א): **פקרו המומרסיס**. העזיו מניהס לומר יש ממש בע"ז: **משום ישא**. שלא יאמרו הקב"ה נושא לכן פנים ואין יודעין שדאי הן ישראל לשאת להן פנים כדלמרין בצרכות (דף כ:.) לא כדאי הס ישראל לשאת להן פנים איזי אמרתי ואכלת ושצעת וברכת (דברים ח) והן ממתינין על עולמן עד כות עד כצילה: **ישגלה**. לשון משכנ כדכתיב והשגל יושבת אללו (נחמיה ג). וי"מ ^(א) כללמא: **צעפוליס**. לשון מפורש הוא לגנאי ויתר ממחורים ושניהן נקבץ בית הרעי: **חריונים**. חרי לשון רעי: **דביונים**. הזנ מן היונים שלא לפרש שהיו ישראל אכולין גלליהן צשומרון: **אס חוריהס**. רעי היואל דרך הגקצ: **מימי שיניסס**. שינים יש לכרכשתא וזאלה לתה ורכה שינים ^(א) לכרכשתא וזאלה לתה ורכה קריה מימי שיניהן: **למחראות**. גזי עבודה זרה כתיב צספר מלכים כי חור לשן מואל רעי הוא: **לעגולס ציס און**. לקול השמועה הצאה על עגלי צית און גידור שכיניהס צששומרון כי אכל עליו על העגל: **וכמרו** ^(א) (אשר) עליו יגילו. אשר היו רגילין לשמוע עליו עתה יתאכלו על כבודו כי גלה ממנו: **אלא כצידו**. כווד משאו של רעי ^(א) תהיה צו וכוד ענזומיו. ודומה לו צספר ישיעיה' ^(א) (כרעו קרסו) יחדיו לא יכלו מלט משא וגו' הוא משא של רעי. ורצומי מפרשין וכמרו עליו יגילו ממש לשון שממה שהיקל משאו שלהן אכל אין לפרש כן שהעגל כולו גלה כחמד שנטלו סמריצ: **שיין וסי"ו**. לשון ומסופי שם ערות מלרים (ישעיה' כ:.) **דסני שומעניהס**. שיואלות עליו שמועות רעות ושנואות שהוא טוף: **גז ושי"ן**. ^(א) כל גירמא זונה שמה סרייא שס מוסקת כן הוא צתשוצות הגאונים מוסר לצוות גס אלת אמו שילדתו. ורצומי מפרסים גיופא שיעטא סטיאל:

הדרן עלך הקורא את המגילה עומד

בני העיר שמכרו רחובם של עיר. יש צו קדושה כדמפרש גגמ"ס הואיל ומתפללין צו צתעניות ומצעמדות: **לוקחין**

ומיתרגמין, ר' יוא האחד מתחיל ואחד גומר אלא המתחיל הוא גומר את כולן. והחרות ועונשין נקראין ומתרגמין. מעשה אמנון ותמר נקרא ומתרגם, והני מילי דכתיב ביה אמנון סתמא אבל כל היכא דכתיב אמנון בן דוד נקרא ולא מיתרגם. מעשה אבשלום במילגש אביו נקרא ומיתרגם. מעשה פילגש בבגעה נקרא ומתרגם. וכל הני כולוהו אמרין עלודי פשיטא כול', הודע את ירושלים נקרא ומתרגם, ומעשה באחד שקראו ואמר לו ר' אליעזר צא וברוק בתועבות אמן. והמתרבה קורין אותה לרבים. מעשה ראובן נקרא ולא מיתרגם ומעשה ברי' תניה בן גמליאל שהלך לכבול ועמד וקרא וילך ראובן וגומ' ואמר למתורגמן אל תתרגם אלא מן ויהיו בני יעקב ושבתוהו חכמים. מעשה העגל השני נקרא ולא מיתרגם, מן ויאמר משה [אל] (ל)אהרן עד וירא משה את העם. ועוד כתוב נקרא ולא מיתרגם, וינף ה' את העם על אשר וגו', תניא לעולם יהא אדם זהיר בתשובתיו, שמתוך תשובה שהשיב אהרן למשה פקרו המינים, שנאמר ואשליכיהו באש ויצא העגל הזה. ברכת כהנים נקרא

ותמיר נקרא ומתרגם, אמר ליה כח תברכו, לברכה ניתנה ולא לקריאה. תוספתא מעשה דוד בבת שבע לא ניקרין ולא מיתרגמין ותסופר מלמד דברכו. תנו רבנן כל המקראות שכתובים לגניי כגון ישגלנה, קורין אותה ישכבנה. וכגון בעפלים, קורין אותם הדביונים. וחרורים, קורין אותם צואתם. ולמחראות, קורין אותן למוצאות. אלו בלשון הקודש הן גניי גדול בלשון הזה, לפיכך משנין אותם שלא להוציא אדם דבר מגונה מפיו. אמר רב נחמן כל ליצנותא אסורה בר מליצנותא דעבודה זרה, [בן]דכתיב כרע כל קרס נבו, וכתיב קרסו כרעו יחדיו וגומ', ר' ינאי אמר מהכא שני' על כבודו כי גלה ממנו, כלומר עמו של עגל מתאבלין והכוזרים שהיו עליו מגילין עכשיו מתעצבין, על כבודו כי גלה, כלומר לקה בכבדו וחלה וגלה הכבד שלו, ניטל כולו, בדרך ליצנות כיון שאינו יכול להועיל ניטל כבדו. שיי למימר לגוי שקליה לעבודה זרה ואנחיה בשת שלך. [ופי שת ותחת], כדכתיב וחשושי שת ערות מצרים ופירשו מוקם השתנא מי גרלים, ובתחת מוקם הצואה. ואמר רב אשי מאן דאשי זמר וכיוצא בו, כמו שמצינו באלישע אחר שהוציאורו אלו הדברים לתרבות רעה, ומפורש בתרגו, וכל שכן דברב שהוא יתר מזו. שרי לבווייה בשיין וגומ'ל. כלומר מי ששמעו רע, מותר לבווחו בן זונה דגירא וגיירתי, ונגלו שוליו ונחמסו עקביו. (ופיר') [נפ"א] בן שפחה בן גוי. בדגרסין בסנהדרין כמן קרינא לרשיעא בר צדיקא, רשיעא בר רשיעא כי האי תנא בו. **[תוספתא]** ר' יהושע בן קרחה אומר וישימם למחראות קורין אותו בכערי מפני שגני לעבודה זרה הוא. הכתוב ליחיד אין מכנין אותו לרבים, כתוב לרבים אין מכנין אותו ליחיד. ר' יהודה אומר המתרגם פסוק בצורתו הרי זה ברא והמוסיף הרי זה מדקדק. פירוש המתרגם ^(א) השם בצורתו בראי והמוסיף עליו וזלתי התרגום שלנו הרי זה מדקדק. תרגמן העומד לפני חכם אינו רשאי לא להוסיף ולא לפחות ולא לשנות אלא אם כן הוא אביו או רבו. **ירושלמי** תפלין מוזהר כי קדם, שמואל אמר מוזהר קודמת שכן נוהגת בשבתות ובימים טובים מה שאין כן בתפליין. רב הונא אמר תפלין קודמין שנהגין במפורשי ימים והולכי מדברות מה שאין כן במוזהר. מתניתין מסייעא לשמואל תפילה שבלת עושין אותה מוזהר מוזהר שבלת אין עושין אותה תפילה, למה שמעלין בקדש ולא מורידין. ‏ הדרן עלך הקורא

מסורת הש"ס

(א) [מפרש"י נראה דגרסי' דלמא תלו למענד מאהבה ומיראה ולקמן גזי אהריות ועונשין גרס דלמא פיצי דעמייור ויכ"כ מהרש"א וע"ע גע"ן,] (ב) [מן] סופרים פיטו הי"ח,] (ג) [גע"י ליתא], (ד) [תוספתא פ"ג,] (ה) [ואינו בפסוק], (ו) סנהדרין סג: פי"ט,] (ז) [נכרסות לג. שבת לא. פי"ז ס"ג,] (ח) [בס"א: המינין, ט] [פי"ח ר"ה ד,] (י) [ז"ל שיהיו,] (יא) [פרק מו,] (יב) [ז"ל קרסו כרעו,] (יג) [לקמן כו,] (יד) [נשין מוס' מוגה יא: ד"ה יבול,] (טו) [שיין לעיל כמשנה,] (טז) [ז"ל לא,] (יז) [שיין לדף כו,]

»»»

גילין הש"ס

גב' דלמא פינאי. עין ברא"ס ויגש (פי' מ"ו פסוק י') [פי' מ"ה פסוק טו:]

»»»

הגהות הב"ח

(א) גב' וברכות נקרין ומתרגמין פשיטא מהו דמינא נחוש דלמא אתר למיעבד מאהבה ומיראה קמ"ל אזהרות ועונשין נקרא ומתרגמין פשיטא מהו דמינא נחוש דלמא פייגא דעמייור לכדורא קמ"ל מעשה אמנון כצ"ל: (ב) רש"י ד"ה דלודי שהיה על חטאו: (ג) ד"ה מן ויאמר וכו' הטעם היה שהדור אהרין וספר המעשה נקרא מעשה העגל השני הקס"ד: (ד) ד"ה וכמרו עליו יגילו. אשר היו רגילין לשמוע עליו עתה יתאכלו על כבודו כי גלה ממנו: **אלא כצידו**. כווד משאו של רעי ^(א) תהיה צו וכוד ענזומיו. ודומה לו צספר ישיעיה' ^(א) (כרעו קרסו) יחדיו לא יכלו מלט משא וגו' הוא משא של רעי. ורצומי מפרשין וכמרו עליו יגילו ממש לשון שממה שהיקל משאו שלהן אכל אין לפרש כן שהעגל כולו גלה כחמד שנטלו סמריצ: **שיין וסי"ו**. לשון ומסופי שם ערות מלרים (ישעיה' כ:.) **דסני שומעניהס**. שיואלות עליו שמועות רעות ושנואות שהוא טוף: **גז ושי"ן**. ^(א) כל גירמא זונה שמה סרייא שס מוסקת כן הוא צתשוצות הגאונים מוסר לצוות גס אלת אמו שילדתו. ורצומי מפרסים גיופא שיעטא סטיאל:

»»»

הגהות הגר"א

[א] גב' מעשה דוד ואמנון (בל) מו"מ (ובסריקא שלנו כמתני' וע' מו"ט):

»»»

הגהות מהר"ב רנשבורג

[א] גב' מעשה דוד ואמנון נקרין ולא מתרגמין כצ"ל:

»»»

רבינו חננאל

מה לפנים קודם נכרא העולם ומה לאחור. קמ"ל דלא חיישינן. מעשה לוט ובנותיו נקרא ומיתרגם. מעשה תמר ויהודה נקרא ומיתרגם. מעשה העגל הראשון נקרא ומתרגם. קללות וברכות נקראין מעשה אמנון ותמר נקרא ומיתרגם. מעשה אבשלום במילגש אביו נקרא ומיתרגם. מעשה פילגש בבגעה נקרא ומתרגם. וכל הני כולוהו אמרין עלודי פשיטא כול', הודע את ירושלים נקרא ומתרגם, ומעשה באחד שקראו ואמר לו ר' אליעזר צא וברוק בתועבות אמן. והמתרבה קורין אותה לרבים. מעשה ראובן נקרא ולא מיתרגם ומעשה ברי' תניה בן גמליאל שהלך לכבול ועמד וקרא וילך ראובן וגומ' ואמר למתורגמן אל תתרגם אלא מן ויהיו בני יעקב ושבתוהו חכמים. מעשה העגל השני נקרא ולא מיתרגם, מן ויאמר משה [אל] (ל)אהרן עד וירא משה את העם. ועוד כתוב נקרא ולא מיתרגם, וינף ה' את העם על אשר וגו', תניא לעולם יהא אדם זהיר בתשובתיו, שמתוך תשובה שהשיב אהרן למשה פקרו המינים, שנאמר ואשליכיהו באש ויצא העגל הזה. ברכת כהנים נקרא

ותמיר נקרא ומתרגם, אמר ליה כח תברכו, לברכה ניתנה ולא לקריאה. תוספתא מעשה דוד בבת שבע לא ניקרין ולא מיתרגמין ותסופר מלמד דברכו. תנו רבנן כל המקראות שכתובים לגניי כגון ישגלנה, קורין אותה ישכבנה. וכגון בעפלים, קורין אותם הדביונים. וחרורים, קורין אותם צואתם. ולמחראות, קורין אותן למוצאות. אלו בלשון הקודש הן גניי גדול בלשון הזה, לפיכך משנין אותם שלא להוציא אדם דבר מגונה מפיו. אמר רב נחמן כל ליצנותא אסורה בר מליצנותא דעבודה זרה, [בן]דכתיב כרע כל קרס נבו, וכתיב קרסו כרעו יחדיו וגומ', ר' ינאי אמר מהכא שני' על כבודו כי גלה ממנו, כלומר עמו של עגל מתאבלין והכוזרים שהיו עליו מגילין עכשיו מתעצבין, על כבודו כי גלה, כלומר לקה בכבדו וחלה וגלה הכבד שלו, ניטל כולו, בדרך ליצנות כיון שאינו יכול להועיל ניטל כבדו. שיי למימר לגוי שקליה לעבודה זרה ואנחיה בשת שלך. [ופי שת ותחת], כדכתיב וחשושי שת ערות מצרים ופירשו מוקם השתנא מי גרלים, ובתחת מוקם הצואה. ואמר רב אשי מאן דאשי זמר וכיוצא בו, כמו שמצינו באלישע אחר שהוציאורו אלו הדברים לתרבות רעה, ומפורש בתרגו, וכל שכן דברב שהוא יתר מזו. שרי לבווייה בשיין וגומ'ל. כלומר מי ששמעו רע, מותר לבווחו בן זונה דגירא וגיירתי, ונגלו שוליו ונחמסו עקביו. (ופיר') [נפ"א] בן שפחה בן גוי. בדגרסין בסנהדרין כמן קרינא לרשיעא בר צדיקא, רשיעא בר רשיעא כי האי תנא בו. **[תוספתא]** ר' יהושע בן קרחה אומר וישימם למחראות קורין אותו בכערי מפני שגני לעבודה זרה הוא. הכתוב ליחיד אין מכנין אותו לרבים, כתוב לרבים אין מכנין אותו ליחיד. ר' יהודה אומר המתרגם פסוק בצורתו הרי זה ברא והמוסיף הרי זה מדקדק. פירוש המתרגם ^(א) השם בצורתו בראי והמוסיף עליו וזלתי התרגום שלנו הרי זה מדקדק. תרגמן העומד לפני חכם אינו רשאי לא להוסיף ולא לפחות ולא לשנות אלא אם כן הוא אביו או רבו. **ירושלמי** תפלין מוזהר כי קדם, שמואל אמר מוזהר קודמת שכן נוהגת בשבתות ובימים טובים מה שאין כן בתפליין. רב הונא אמר תפלין קודמין שנהגין במפורשי ימים והולכי מדברות מה שאין כן במוזהר. מתניתין מסייעא לשמואל תפילה שבלת עושין אותה מוזהר מוזהר שבלת אין עושין אותה תפילה, למה שמעלין בקדש ולא מורידין. ‏ הדרן עלך הקורא